

УКРАЇНА
НОВОКАХОВСЬКА МІСЬКА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
КАХОВСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
НАЧАЛЬНИКА МІСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

20.06.2025

м. Нова Каховка

№ 338-од

Про затвердження Програми для кривдників
на території Новокаховської міської
територіальної громади на 2025-2027 роки

З метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» та на виконання «Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», відповідно до законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», «Про соціальні послуги», постанов Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», від 22 серпня 2018 року № 655 «Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», від 22 серпня 2018 року № 654 «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально – психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», наказів МОН від 02 жовтня 2018 року № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами», від 22 травня 2018 року № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», наказу Міністерства освіти і науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами», наказу Міністерства соціальної політики України від 01 жовтня 2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, керуючись п. 22 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Указом Президента України від 19.12.2022 року № 867/2022 «Про утворення військової адміністрацій», Постановою Верховної Ради

України від 06.02.2023 року № 2898-ІХ «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Каховському та Херсонському районів Херсонської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»»:

1. Затвердити Програму для кривдників на території Новокаховської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (далі Програма) (додається).

2. Визначити уповноваженою особою з прийому та реєстрації заяв і повідомлень про вчинення насильства, координації заходів реагування на факти вчинення насильства, надання допомоги і захисту постраждалим особам начальника відділу у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту міської ради Малигу Я.Є.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника начальника міської військової адміністрації Тарабаку О.А.

Начальник міської
військової адміністрації

Валерій БРУСЕНСЬКИЙ

Додаток 1
до розпорядження начальника
міської військової адміністрації
від 20.06.2025 № 338-од

**ПРОГРАМА ДЛЯ КРИВДНИКІВ
НА 2025–2027 РОКИ У НОВОКАХОВСЬКІЙ МІСЬКІЙ
ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ**

ПАСПОРТ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Новокаховська міська військова адміністрація
2.	Дата, номер розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закони України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально процесуального кодексів України», постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»
3.	Розробник Програми	Відділ у справах сім'ї, молоді фізичної культури та спорту Новокаховської міської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту Новокаховської міської ради
5.	Учасники Програми	Управління соціального захисту населення міської ради, служба у справах дітей, відділ освіти, Каховський РВП ГУНП в Херсонській області (за згодою)
6.	Термін реалізації Програми	2025– 2027 роки
7.	Фінансове забезпечення Програми	Не потребує фінансування

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В Україні все більше переймаються проблемою домашнього насильства — одного з найболючіших соціальних явищ. В нашій країні та інших регіонах світу спостерігається значна різноманітність форм та способів знуцання в сім'ях. Домашнє насильство — форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства. Однак саме домашнє насильство породжує цілу низку негативних суспільних явищ.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, класових, расових, культурних, релігійних, соціально економічних аспектів.

Оскільки, в суспільстві має місце розуміння важливості дотримання прав людини й особистих свобод, домашнє насильство набуває ознак соціально усвідомленої проблеми. Адже це вже не особиста справа кривдника та постраждалої особи, а проблема, що потребує загальної уваги й вжиття конкретних заходів на рівні державної політики, спрямованих на її вирішення.

В період воєнного стану існують ризики посилення конфліктів у сім'ях, зокрема, через емоційне напруження, економічні негаразди, тощо.

Домашнє насильство під час війни — поширене явище, яке стає ще більш небезпечним, ніж у мирний час. Людям, які зазнали такого насильства зараз, складніше знайти вихід — вони часто обмежені у пересуванні, мають залежність від кривдників фізично та матеріально.

Від домашнього насильства переважно страждають жінки, але ця проблема не може розглядатись, як суто жіноча. Проблема домашнього насильства повинна вирішуватись з огляду на її багатовимірність, базуючись на реальній ситуації в країні. Громадськість і держава зобов'язані протидіяти домашньому насильству, вживаючи заходів для зміни поведінки кривдників, що його вчиняють. Це дуже важливо, адже у випадку розлучення з одними партнерами, кривдники продовжують жорстоке поводження в інших стосунках, з дітьми, близькими та соціальним оточенням.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, які держава має відстоювати і захищати. Серед них – право на життя і фізичну недоторканність; право не бути об'єктом знуцань чи жорстокого або принизливого поводження; право на свободу від дискримінації за ознакою статі; право на здоровий і безпечний розвиток тощо.

Україна ратифікувала низку міжнародних угод, узявши тим самим на себе зобов'язання щодо захисту людей від насильства, в тому числі і домашнього, а також є країною, яка одна з небагатьох держав світу реалізовує програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильство. Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витоки і прояви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вчиняє домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

Ця Програма для кривдників (далі - Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є допомога особі, яка вчинила насильство, в осмисленні власної насильницької поведінки, усвідомленні її витоків, проявів, наслідків для особистого життя та життя оточуючих, налагодженні гармонійного життя з родиною та в суспільстві, а також в усвідомленні того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства.

Це корекція та зміна агресивної і насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Завданнями цієї Програми є:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;
- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

Методи реалізації Програми:

1. Організацію та виконання цієї Програми, її проходження кривдниками забезпечують виконавчі органи місцевого самоврядування відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Суб'єкти, відповідальні за виконання цієї Програми, можуть залучати до її виконання підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання, фізичних осіб - підприємців, а також фізичних осіб, які надають соціальні послуги (за їх згодою), відповідно до законодавства.

2. Успіх реалізації цієї Програми залежить від компетентності фахівців, які працюють з особою, рівня їх підготовки, врахування ними потреб особи, застосування в роботі інтерактивних методів і творчих підходів.

3. Цю Програму реалізують фахівці, які мають фахову вищу освіту (у тому числі психолог, психотерапевт, психіатр) та інші фахівці, які пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі або залучені та проводять програму для кривдників на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, в порядку, передбаченому чинним законодавством.

4. Забезпечення підготовки фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, зокрема фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень обласної державної адміністрації відповідно до статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 12 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Для проведення відповідного спеціалізованого навчання або для висвітлення окремих тем, проведення додаткових занять в якості викладачів/тренерів залучаються експерти, фахівці, які не проходили спеціальної підготовки, але мають відповідну освіту, зокрема представники виконавчих органів Новокаховської територіальної громади, служби у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, надавачів соціальних послуг, закладів освіти, охорони здоров'я (лікар-нарколог, лікар-психіатр, лікар-психотерапевт, лікар-сексопатолог, лікар відповідного профілю тощо), а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники міжнародних громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій (за їх згодою).

5. Кривдника може бути направлено на проходження цієї Програми на термін від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством. Також кривдник може брати участь у цій Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

6. Заходи з організації та забезпечення проходження цієї Програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від суду, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України.

7. У разі неприбуття кривдника для проходження цієї Програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

4. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОГРАМИ

1. Цю Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу

проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки кривдника та формувати у нього гуманістичні цінності.

2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну переконань особи, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Характеристика цієї Програми:

цільова група – кривдники;

кількість діагностичних занять – 4;

кількість індивідуальних занять – 11;

кількість групових занять – 8.

5. Форми роботи та тривалість цієї Програми:

діагностування – тривалість – 2 сесій по 1 год та 1 сесія 1 год 30 хв або 1 сесія 2 год та 1 сесія 1 год 30 хв;

до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри / лікарі-наркологи (за згодою);

вторинна діагностика за результатами проходження цієї Програми – 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;

індивідуальна робота – тривалість – 10 сесій по 1 год та 1 сесія 1 год 30 хв (максимум 2 год на тиждень);

до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди – 1 сесія тривалістю 1,5 год;

групова робота – загальна тривалість – 7 сесій по 2 год (максимум 4 год на тиждень) із перервою між сесіями – 15 хв;

за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

змішаний варіант роботи – 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 2 год (максимум 3 год на тиждень);

тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;

періодичність – не рідше ніж один раз на тиждень.

6. Фахівці, які реалізують цю Програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з кривдником;

- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення Програм для кривдників з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та вчинення форм домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

7. Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження Програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 21-7 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

5. ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

2. В основу цієї Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження Програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до додатка 2 до цієї Програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатка 3 до цієї Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, зокрема віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. У деяких випадках ці дві форми роботи можуть впроваджуватись одночасно: особа може відвідувати групові заняття та, за її бажанням, індивідуально працювати з фахівцем.

З метою підвищення готовності особи та її вмотивованості щодо участі у групі групова робота може застосовуватись після проходження особою індивідуальних занять. Після кожного заняття необхідно передбачити домашнє завдання для закріплення отриманих знань і навичок, забезпечення постійного відстеження змін у поведінці.

5. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження цієї Програми.

6. Очікувані результати проходження цієї Програми:

1) знання: понять «насильство», «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»; наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; ознак насильства, агресії, жорстокого поводження; чинників формування агресивної поведінки; причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам; методів аналізу конфліктних ситуацій; способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні; впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

2) навички: визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію, прояви гніву та шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами; розпізнавати спускові механізми вияву агресії та усвідомлювати власні почуття й почуття інших людей у ситуації конфлікту; контролювати прояви гніву та агресії щодо інших людей; аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства; розуміти свої власні кордони та кордони інших людей (фізичні та психологічні межі, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливність до дій оточуючих); будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння і взаємоповаги, визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

Перший заступник начальника
міської військової адміністрації

Олег ТАРАБАКА

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за блоками і темами

№ з/п	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану кривдника	3 год 30 хв	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи	1 год	
	Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника. Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки		
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	1 год	
	Проведення психодіагностики. Методики визначення наявності травм розвитку кривдника		
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	1 год 30 хв	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з кривдником	1 год 30 хв	
	Перший етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	30 хв	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з кривдником	10 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага (одне заняття)	1 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів (одне заняття)	1 год	

1	2	3	4
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота (одне заняття)	1 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 7	Подолання страхів (одне заняття)	1 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення (одне заняття)	1 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія (одне заняття)	1 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з кривдниками		14 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		1 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивної поведінки (одне заняття)		2 год
Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		2 год
Тема 4	Сутність понять «насильство», «насильство за ознакою статі» та «домашнє насильство». Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		2 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		2 год
Тема 6	Ефективна комунікація як дієвий спосіб вирішення конфліктної ситуації (одне заняття)		2 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		2 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		1 год

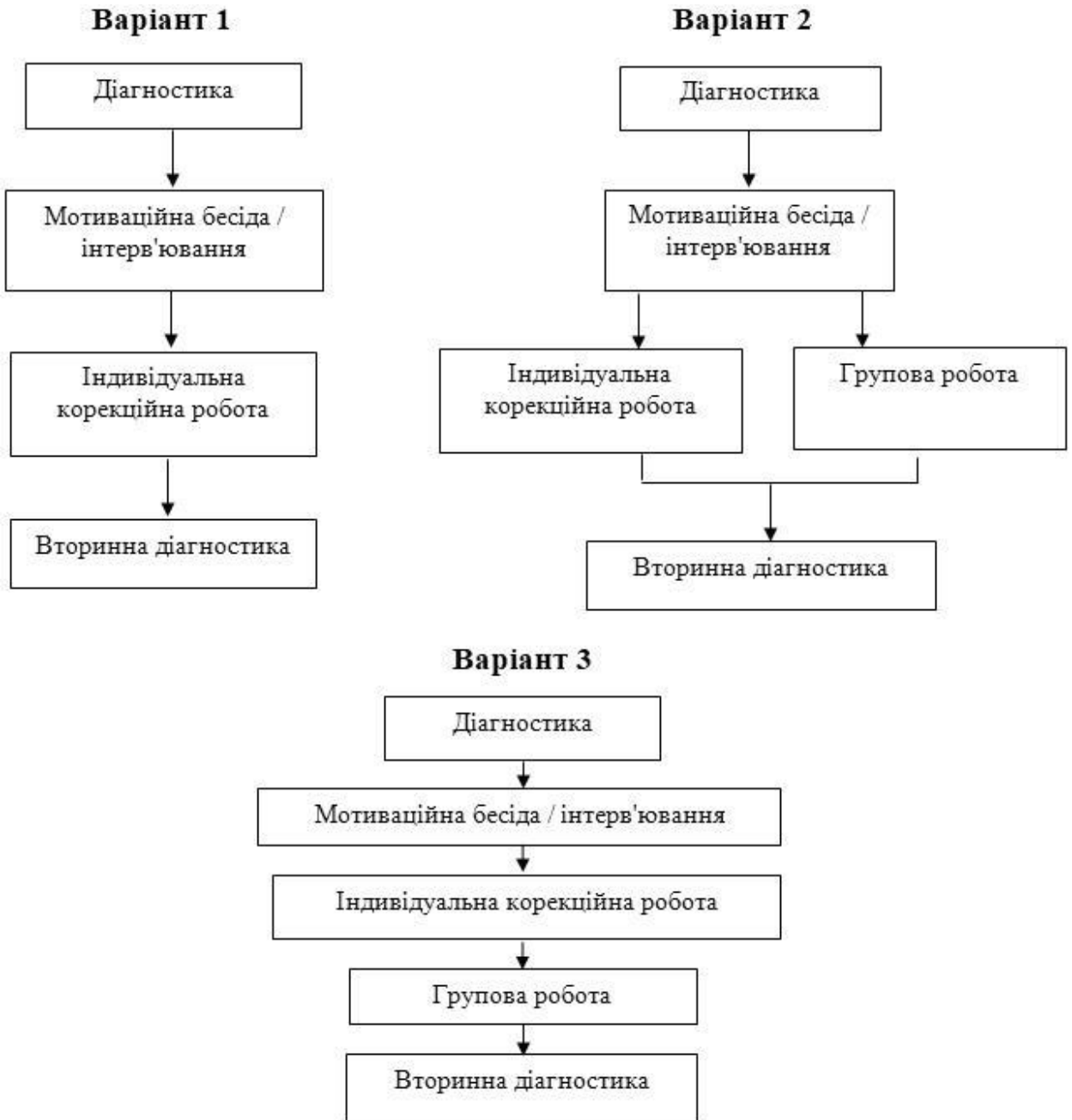
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		17 год	14 год

Перший заступник начальника
міської військової адміністрації

Олег ТАРАБАКА

СХЕМИ РОБОТИ
з особою в межах Програми для кривдників

Перший заступник начальника
міської військової адміністрації

Олег ТАРАБАКА